

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LIETUVIŲ KALBOS SKYRYBA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: lekt. Laimutis Laužikas	VU Filologijos fakulteto Lietuvių kalbos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
pirmoji	Pasirenkamas, lietuvių filologijos ir kitų kryptių studijos

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė) ir savarankiškas darbas	pavasario	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas
Per šio dalyko studijas ugdomas analitinis ir kritinis mąstymas, gebėjimas analizuoti, kalbinę medžiagą, išvelgti sąsajas ir vertinti informaciją, kalbinius reiškinius ir kt. Suteikiama esminių kalbotyros žinių ir gebėjimų: mokoma suvokti kalbą kaip reiškinį. Siekiama gilinti lietuvių kalbos sistemos supratimą ir analizę. Skatinamas nusiteikimas mokytis ir siekti kokybės: gebėjimas vertinti kokybę ir noras nuolat tobulėti.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
-gebės analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų;	probleminis dėstymas, įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių analizė, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas	kontroliniai darbai, darbas per pratybas, egzaminas
- gebės kelti probleminius klausimus ir aktyviai dalyvauti diskusijoje	probleminis dėstymas, įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių analizė, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas	kontroliniai darbai, darbas per pratybas, egzaminas
-įgis žinių apie lietuvių kalbos sistemą;	probleminis dėstymas, įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių analizė, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas	kontroliniai darbai, darbas per pratybas, egzaminas
- žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines kalbotyros sąvokas ir terminus	probleminis dėstymas, įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių analizė, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas	kontroliniai darbai, darbas per pratybas, egzaminas

- gebės aprašyti, analizuoti ir aiškinti lietuvių kalbos (ir kitų kalbų) reiškinius gramatikos požiūriu, vartodami atitinkamą terminiją ir taikydami atitinkamus metodus	probleminis dėstymas, įtraukiamoji paskaita, konkrečių straipsnių analizė, informacijos sisteminimas, grupės diskusija, savarankiškas užduočių atlikimas	kontroliniai darbai, darbas per pratybas, egzaminas
--	--	---

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1.Įvadinis kontrolinis darbas				2			2		
2.Įvadinio kontrolinio darbo aptarimas. Skyrybos (puntuacijos) sąvoka. Skyrybos ženklų sistema. Dabartinės lietuvių kalbos puntuacijos principai. Intonacinis, gramatinis ir semantinis puntuacijos pagrindas				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės; p.1;</i> V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 364-366. Praktinės skyrybos užduotys
3.Sakinio dalies samprata. Vienarūšiškumas: samprata, sąvokos apimtis, skyrybos aspektai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės; p.1-3;</i> <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 484-493, 564-571; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 189-210. Praktinės skyrybos užduotys
4.Aiškinimas: samprata, sąvokos apimtis, skyrybos aspektai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės; p.3-6;</i> <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 564-571; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 335-342. Praktinės skyrybos užduotys
5.Veiksmo ypatybė (aplinkybė) ir jos skyrybos aspektai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės; p.6-7;</i> <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 484-491, 527-563; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p.278-311. Praktinės skyrybos užduotys

6.Daikto ypatybė (požymis) ir jos skyrybos aspektai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.7-9; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 491-495, 556-563; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 320-334. Praktinės skyrybos užduotys
7. Įterpinių samprata, sąvokos apimtis, skyrybos aspektai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.10-12; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 637- 645; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 343-355. Praktinės skyrybos užduotys
8.Lyginamųjų posakių prigimtis, statusas sakinyje; lyginamųjų posakių turinio ir formos santykis, jo įtaka skyrybai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.9-10; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 634-637; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 373-374. Praktinės skyrybos užduotys
9.Savarankiškas žinių sisteminimas ir pasirengimas kontroliniam darbui. Kontrolinis darbas				2			2	16	Per ankstesnius seminarus atliktų užduočių ir skaitytos literatūros peržvalga.
10.Kontrolinio darbo ir su juo susijusios problematikos aptarimas				2			2		
11.Sudėtiniai sakiniai: reiškinių apimtis, sakinių rūšys ir skyryba. Sudėtiniai bejungtukiai sakiniai: viso sakinio ir sakinio dėmens statusas; dėmenų santykio prasmė, jo vaidmuo sakinyje bei įtaka skyrybai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.16-17; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 658, 720-730; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 143-147, 172-176. Praktinės skyrybos užduotys
12.Sudėtiniai jungtukiniai sakiniai: jungiamieji žodžiai, jų vaidmuo sakinyje bei įtaka skyrybai; prijungiamojo ir sujungiamojo santykio prasmė, jo vaidmuo sakinyje bei įtaka skyrybai				2			2	6	Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.12-16; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 659-720; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 148-171. Praktinės skyrybos

									užduotys
13. Sudėtiniai mišrieji sakiniai, sudėtiniai daugiadėmeniai sakiniai, jų skyryba (dėmenų hierarchija, pagrindiniai ir nepagrindiniai dėmenų santykiai, jų įtaka skyrybai)			2			2	6		Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.12-17; <i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i> , p. 730-733; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 177-188. Praktinės skyrybos užduotys
14. Elipsės žymimoji skyrybos ženklų funkcija. Skyrybos stilistikos bruožai			2			2	6		Skaitiniai lietuvių kalba: <i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i> ; p.12, 17-20; J. Abaravičius. <i>Skyrybos stilistika</i> ; V. Labutis. <i>Lietuvių kalbos sintaksė</i> , p. 356-363. Praktinės skyrybos užduotys
15. Savarankiškas žinių sisteminimas ir pasirengimas kontroliniam darbui. Kontrolinis darbas (egzaminas)			2			2	16		Per ankstesnius seminarus atliktų užduočių ir skaitytos literatūros peržvalga.
16. Kontrolinio darbo ir su juo susijusios problematikos aptarimas. Egzamino vertinimo ir rezultatų aptarimas			2			2			
Iš viso			32			32	98		

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas; minimalus išlaikymo slenkstis – 45% taškų, praleidus daugiau nei 1/3 pratybų neleidžiama laikyti egzamino ir kartojamas kursas.			
I kontrolinis darbas	50	Modulio vidury	I kontrolinį darbą sudaro skyrybos testas (praktinio pobūdžio užduotys). Užduotys vertinamos dešimtbale sistema (10 balų – 91–100% gerai atliktų užduočių; toliau balai kinta kas 10%), vėliau balai sumuojami ir verčiami pažymiu [maksimaliai galima surinkti iki 10 balų, bet sudėjus rezultatus su II kontrolinio darbo rezultatu ir padalinus iš 2 (kontrolinių darbų skaičiaus), tai sudaro ne daugiau kaip 50% vertinimo].
II kontrolinis darbas	50	Modulio pabaiga	II kontrolinį darbą sudaro skyrybos testas (praktinio pobūdžio užduotys). Užduotys vertinamos dešimtbale sistema (10 balų – 91–100% gerai atliktų užduočių; toliau balai kinta kas 10%), vėliau balai sumuojami ir verčiami pažymiu [maksimaliai galima surinkti iki 10 balų, bet sudėjus rezultatus su I kontrolinio darbo rezultatu ir padalinus iš 2 (kontrolinių darbų skaičiaus), tai sudaro ne daugiau kaip 50% vertinimo].

Darbas per seminarus	Papildomai iki 20	Modulio pabaiga	<p>Iki 2-jų balų: aktyviai dalyvauja diskusijose, tinkamai atsako į klausimus, tinkamai formuluoja mokslo problemas ir klausimus auditorijai, tinkamai atlieka praktines užduotis.</p> <p>Iki 1-o balo: dalyvauja diskusijoje, tinkamai atsako į užduodamus klausimus, tinkamai atlieka praktines užduotis.</p> <p>0 balų: lanko seminarus, tačiau beveik nedalyvauja diskusijoje.</p> <p>Už darbą per seminarus galimais surinkti taškais koreguojamas kontrolinių darbų vertinimas:</p>
<p>Dalyko vertinimas kaupiamasis: pažymys susideda iš dviejų rašto darbų vertinimų ir darbo per seminarus vertinimo. Praleidus 33% seminarų, be pateisinamos priežasties nerašius I kontrolinio darbo, nebeleidžiama rašyti II kontrolinio darbo ir gauti bendrą egzamino įvertinimą.</p>			

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
	2019	<i>Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės</i>	Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2019 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. N-8 (178) ir kt.	www.vlkk.lt
	2020	<i>Lietuvių kalbos skyryba. Taisyklės, komentarai, patarimai</i>		www.vlkk.lt
		<i>Lietuvių kalbos komisijos nutarimai (skyryba)</i>		www.vlkk.lt
		<i>Dabartinės lietuvių kalbos žodynas</i>		www.ekalba.lt
Vytautas Ambrazas (red.) ir kt.	1997	<i>Dabartinės lietuvių kalbos gramatika</i>	p. 476-733	Vilnius, Mokslo ir enciklopedijų leidykla
Vitas Labutis	2002	<i>Lietuvių kalbos sintaksė</i>	p. 189-378	Vilnius, VU 1-kla
Papildoma literatūra				
Nijolė Sližienė, Adelė Valeckienė (sud.)	1992	<i>Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba (skyryba)</i>	p. 128-251	Vilnius, Mokslo ir enciklopedijų leidykla
Juozas Abaravičius	2002	<i>Skyrybos stilistika</i>	287 p.	Vilnius, Mokslo ir enciklopedijų leidykla
Kazys Gaivenis	1990	<i>Kalbotyros terminų žodynas</i>		Vilnius, Šviesa
Kazys Morkūnas (sud.)	1999	<i>Lietuvių kalbos enciklopedija</i>		Vilnius, Mokslo ir enciklopedijų leidykla
Virginija Vasiliauskienė	2002	<i>Probleminiai lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos aspektai</i>	p. 5-6, 49-90	Vilnius, „Homo liber“
Drukteinis Albinas		<i>Pertvarkytų skyrybos taisyklių taikymas: metodinės rekomendacijos</i>		www.vlkk.lt
Birutė Ryvitytė	2011	<i>Lingvistinės pragmatikos įvadas</i>		Vilnius: VU 1-kla
Evalda Jakaitienė	1988	<i>Leksinė semantika</i>	p. 59-75	Vilnius: Mokslas